ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ

Τὸ Πεκῖνο ὑποδαυλίζει τὸν "πόλεμο τῶν κόσμων„

ΣΧΟΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΝΟΒΟΣΤΙ

ΜΟΣΧΑ ('Ιδ. Ὑπ.). Τὸν 'Ιανουάριο ἡ ἐφημερίδα τῆς Μαδρίτης «ΠΑ·Ι.Σ» δημοσίευσε συνέντευξη τοῦ ὑφυπουργοῦ ἐξωτερικῶν τῆς ΛΔ τῆς Κίνας Γιοὺ Τζάν, ὅπου ὁ τελευταῖος ἐπιβεβαιώνει, γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά, τὴν ἀντίληψη τοῦ Μάο Τζέ Τοὺνγκ γιὰ τὴν ὕπαρξη «τριῶν κόσμων», τὴν ὁποίαν καὶ ἀκολουθεῖ ἡ σημερινὴ ἡγεσία τοῦ Πεκίνου.

Γιὰ πρώτη φορὰ ἡ ἀντίληψη αὐτὴ εἶχε διατυπωθεῖ ἀπὸ τὸν Μάο Τζὲ Τοὺνγκ στὰ 1974 καί, σὲ συνέχεια, διατυπώθηκε μὲ τὴ μορφὴ ἐπίσημου δόγματος ἀπὸ τὸν ἀντιπρόεδρο τοῦ Κρατικοῦ Συμβουλίου τῆς ΛΔ τῆς Κίνας Ντὲν Σιάο Πίν, στὴν εἰδικὴ Σύνοδο τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τοῦ ΟΗΕ, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1974 'Η ἀντίληψη αὐτὴ τοῦ Πεκίνου ἄρχισε νὰ χρησιμοποιεῖται ἀκόμα πιὸ δραστικὰ ὕστερα ἀπὸ τὸ 11ο Συνέδριο τοῦ ΚΚΚ (Αὔγουστος 1977). 'Η ἑρμηνεία τῆς «θεωρίας» αὐτῆς στὴν εἰσήγηση ποὺ ἔκανε ὁ Χουὰ Χὸ Φένγκ στὸ Συνέδριο, ξεσκέπασε ἀκόμα πιὸ πολὺ τὴν ἀντισοσιαλιστικὴ οὐσία τοῦ μαοισμοῦ καὶ τῶν ἀπόψεών του.

Τὸ σχῆμα τῶν «Τριῶν κόσμων», ἀναποδογυρίζοντας μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια πάνω τὰ κυριότερα πραγματικὰ φαινόμενα τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἀρνιέται ἀπροκάλυπτα τὸν κύριο παράγοντα τῆς σύγχρονης ἱστορικῆς πορείας τοῦ κόσμου— τὴν πάλη τῶν δύο ἀντίθετων κοινωνικῶν συστημάτων τοῦ κόσμου δηλ. τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τοῦ καπιταλισμοῦ. Σὰν νὰ μὴ ἔφτανε αὐτό, ὁ Ντὲν Σιάο Πίν, διευκρινίζοντας τὴ σκέψη τοῦ «Μεγάλου τιμονιέρη», δήλωσε τὸ 1974 ὅτι «τὸ σοσιαλιστικὸ στρατόπεδο, ποὺ διατηρήθηκε γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα ὕστερα ἀπὸ τὸν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ἔπαψε ἤδη νὰ ὑπάρχει».

'Η κύρια διαχωριστικὴ γραμμή — ὅπως τὸ ἀπαιτοῦν τὰ συμφέροντα τῆς μαοϊκῆς πολιτικῆς — χαράσσεται ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Πεκίνου μεταξὺ τῶν «Δύο ὑπερδυνάμεων» ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ὅλου τοῦ ὑπόλοιπου κόσμου, ἀπὸ τὸ ἄλλο. Στὴν τέτοια μαοϊστικὴ ἀντίληψη, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση, τοποθετεῖται στὴν ἴδια μοῖρα μὲ τὸ ἡγετικὸ κράτος τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ στρατοπέδου — τὴς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. 'Η πολιτικὴ τῶν δύο ἀντίθετων, ἀπὸ ταξικὴ ἄποψη, κρατῶν στὴν οὐσία συνταυτίζεται καί, στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ Πεκίνο προσποιεῖται πὼς τάχα «ἐναντιώνεται στὴν ἡγεμονία τῶν ὑπερδυνάμεων», ἀλλὰ καὶ ἀμέσως προσθέτει ὅτι τάχα οἱ ΗΠΑ παραδίδουν τὶς θέσεις τους καὶ διεξάγουν «ἀμυντικὴ πολιτική», ἐνῶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση, δήθεν, αὐξάνει τὴν ἰσχύ της. 'Η ἡγεσία τοῦ Πεκίνου δὲν κρύβει ὅτι τώρα διεξάγει τὸν ἀγώνα της ὄχι ἐναντίον τῶν «Δύο ὑπερδυνάμεων», ἀλλὰ μόνον ἐνάντια στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση καί, οὐσιαστικά, καλεῖ τὶς ΗΠΑ νὰ συνεργασθοῦν σ' αὐτὸν τὸν ἀγώνα. 'Αντὶ γιὰ «ἐνδιάμεσες ζῶνες», ποὺ φιγουράρανε σὲ προηγούμενες μαοϊστικὲς «θεωρίες», τώρα ἔχει τεθεῖ σὲ κυκλοφορία μιὰ καινούργια ἔννοια —ὁ «Δεύτερος κόσμος», στὸν ὁποῖον ἔχουν καταταχτεῖ ὅλες οἱ προηγμένες χῶρες ποὺ δὲν ἀνήκουν στὸν «Πρῶτο κόσμο» (ΗΠΑ καὶ ΕΣΣΔ), καὶ ὁ «Τρίτος κόσμος» (οἱ ἀναπτυσσόμενες χῶρες τῆς 'Ασίας, τῆς 'Αφρικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς 'Αμερικῆς). 'Εξ ἄλλου, σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψη τῶν θεωρητικῶν τοῦ Πεκίνου, σὲ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸ «κόσμο» μαζὶ μὲ τὶς καπιταλιστικὲς χῶρες βρέθηκαν καὶ σοσιαλιστικές. Τὸ Πεκίνο, μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, ὑπογραμμίζει ὅτι ἀγνοεῖ τὸ ρόλο καὶ τὴ σημασία τοῦ σοσιαλιστικοῦ συστήματος καὶ εἶναι πρόθυμο νὰ προχωρήσει σὲ συναλλαγὴ μὲ τοὺς ἰθύνοντες κύκλους τῶν καπιταλιστικῶν κρατῶν γιὰ νὰ ἀγωνιστεῖ ἐνάντια στὸν κόσμο τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἂν ἐκεῖνοι ὑποστηρίξουν τὶς ἐπίμονες ἐπιδιώξεις του στὸν διεθνῆ στίβο.

Τὸ Πεκίνο καλεῖ γιὰ ἀγώνα ἐναντίον τῆς ΕΣΣΔ καὶ τῶν συμμάχων της καὶ τὶς ἀναπτυσσόμενες χῶρες τοῦ «Τρίτου κόσμου». Κηρύσσοντας τὶς ἀναπτυσσόμενες χῶρες γενικὰ σὰν κύρια ἐπαναστατικὴ δύναμη τῆς σύγχρονης ἐποχῆς, τὸ Πεκίνο δὲν κάνει διάκριση ἀνάμεσα στὶς προσδευτικὲς κυβερνήσεις τῶν κρατῶν τοῦ «Τρίτου κόσμου», οἱ ὁποῖες πραγματικὰ ἀποτελοῦν ἐπαναστατικὴ δύναμη καὶ ποὺ εἶναι μεγάλη ἡ συμβολή τους στὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἀγώνα, καὶ στὶς χῶρες ποὺ ἀκόμα ἀνεπαρκῶς προσδιόρισαν τὸ δρόμο τῆς ἀνάπτυξής τους ἢ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὴν ἐξουσία ἀντιδραστικῶν καθεστώτων καὶ εἶναι ἀπροκάλυπτοι συνένοχοι τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Καὶ μάλιστα, οἱ τελευταῖοι χρησιμοποιοῦνται ἐντατικὰ ἀπὸ τοὺς μαοϊστὲς γιὰ τὴν ἔγκαθίδρυση τῆς ἡγεμονίας τους μέσα στὸν «Τρίτον κόσμο».

Σύμφωνα μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Πεκίνου, ὁ «Δεύτερος κόσμος» εἶναι σύμμαχος τοῦ «Τρίτου κόσμου», μὲ βάση τὴ σκέψη ὅτι τάχα οἱ χῶρες τοῦ «κόσμου» αὐτοῦ «εἶναι θύματα τῶν ἡγεμονιστικῶν ἐπιδιώξεων τῶν δύο ὑπερδυνάμεων». Καὶ παρ' ὅλο ποὺ κινέζοι «ὑπέρμαχοι» τῶν συμφερόντων τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ κινήματος ἀναγνωρίζουν πὼς «οἱ χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μετέχουν στὴν κατάπιεση τῶν χωρῶν τοῦ «Τρίτου κόσμου», ὡστόσο κάνουν τὴν ἑξῆς δήλωση, ὅσον ἀφορᾶ τὴ στάση τους ἔναντι τῶν ἡγετικῶν ἰμπεριαλιστικῶν κρατῶν τῆς Δύσης: «Θεωροῦμε πὼς πρόκειται γιὰ φίλες — χῶρες, ποὺ τὴ φιλία τους μποροῦμε καὶ πρέπει νὰ τὴν κατακτήσουμε».

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἀληθινὸ νόημα τοῦ δόγματος τῶν «Τριῶν κόσμων» συνίσταται στὴν προσπάθεια νὰ δικαιωθεῖ ἡ γραμμὴ ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ κινεζικὴ ἡγεσία γιὰ τὴν προσέγγιση μὲ τὰ καπιταλιστικὰ κράτη, καὶ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἐξασφάλισης τῆς διάθεσής τους νὰ ὑποστηρίξουν τὴν πραγματοποίηση τῶν μεγαλοεθνικῶν ἀξιώσεων τῆς μαοϊστικῆς ἡγεσίας τῆς Κίνας. Αὐτὴν τὴν ψευδοεπαναστατικὴ «Θεωρία» τοῦ Πεκίνου τὴν καταδίκασαν οἱ πιὸ πλατιοὶ κύκλοι τῆς προοδευτικῆς κοινῆς γνώμης τοῦ κόσμου, ἀκόμα καὶ χῶρες ποὺ πολλὰ χρόνια διατηροῦσαν στενὲς σχέσεις μὲ τὴν Κίνα.

'Ωστόσο τὸ Πεκίνο ἐξακολουθεῖ νὰ προπαγανδίζει πλατιὰ τὸ σχῆμα τῶν «Τριῶν κόσμων», ἐλπίζοντας νὰ τὸ ἐκμεταλλευθεῖ γιὰ τὴν δημιουργία «τοῦ πιὸ πλατιοῦ ἑνιαίου μετώπου» ἐναντίον τῆς σοσιαλιστικῆς κοινότητας, γιὰ τὴν ἐπιβράδυνση τῆς διαδικασίας τῆς διεθνοῦς ὕφεσης καὶ γιὰ τὴν πρόκληση σύγκρουσης μεταξὺ τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τοῦ κόσμου τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Τέτοιου εἴδους ὑπολογισμοὶ ξεσκεπάζουν μὲ τὸν καλύτερο δυνατὸ τρόπον τὸν πολιτικὸν τυχοδιωκτισμὸν τῆς μαοϊστικῆς ἡγεσίας, ἡ γραμμὴ τῆς ὁποίας ἔρχεται σὲ ριζικὴ ἀντίθεση μὲ τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῶν λαῶν, μὲ τὶς ὑγιεῖς τάσεις τῆς σύγχρονης διεθνοῦς ζωῆς. Οἱ σπασμωδικὲς προσπάθειες τοῦ Πεκίνου νὰ σπείρει τὴ διχόνοια καὶ τὴν ἔχθρα μεταξὺ τῶν λαῶν, ν' ἀνάψει τὸν «πόλεμο τῶν κόσμων» προκαλοῦν ἀκόμα μεγαλύτερη δυσφήμηση τῆς μαοϊστικῆς Κίνας στὸν διεθνῆ στίβο.

ΤΡΟΜΟΣ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΑ

Κινδυνεύουν τὰ παιδάκια τῆς πόλεως "Ωκλαντ

ΑΠΟ ΜΑΝΙΑΚΟ ΔΟΛΟΦΟΝΟ

ΟΚΛΑΝΤ. 'Από τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1976, τὸ "Οκλαντ ζεῖ μέσα στὸν τρόμο καὶ τὴν ἀγωνία: τέσσερα παιδιά, ἡλικίας 8—13 χρονῶν βρέθηκαν δολοφονημένα καὶ διασμένα ἀπὸ ἕναν μανιακὸ δολοφόνο, ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένει ἀσύλληπτος... "Ολοι στὸ "Οκλαντ ζοῦν μὲ τὸν ἐφιάλτη μήπως τὸ παιδί τους εἶναι τὸ πέμπτο θῦμα του...

Γιὰ νὰ ἐνημερώσουν τὰ παιδιὰ γιὰ τοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχουν ἀπὸ τοὺς «εὐγενικοὺς ἀγνώστους», οἱ ἀρχὲς τοῦ "Οκλαντ τοὶ χοκόλλησαν παντοῦ ἀφίσσες ποὺ προειδοποιοῦν τὰ παιδιὰ ὅτι ὁ ἄγνωστος αὐτὸς μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ θανάσιμο κίνδυνο. "Αλλες ἀφίσσες, ἔχουν τὸ σύνθετο σκίτσο τοῦ δολοφόνου, μὲ τὴ φράση: Καταζητεῖται — 'Αμοιδὴ 50.000 δολλάρια.

«"Οταν ἐπιστρέφω ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ στρίβω τὶς γωνίες, τρέμω μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μπορεῖ νὰ ἀντικρύσω τὸν ἄνθρωπο τῆς ἀφίσσας», λέει ἡ ἑπτάχρονη Κλαὶρ Ο' Κόννορ καὶ στὸ πρόσωπό της ζωγραφίζεται ὁ πανικός.

Γιὰ νὰ προστατεύσουν τὰ παιδιὰ τους ἀπὸ τὸν μανιακὸ δολοφόνο, οἱ γονεῖς τὰ συνοδεύουν ἀπὸ τὸ σπίτι στὸ σχολεῖο καὶ ἀντίστροφα, δὲν τὰ ἀφήνουν νὰ παίζουν στὸ δρόμο μὲ τοὺς φίλους τους καὶ τοὺς ὑπενθυμίζουν διαρκῶς τοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχουν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ ἑστία.

Τὰ παιδιὰ τοῦ "Οκλαντ μαθαίνουν ἀπὸ τὴν τρυφερὴ τους ἡλικία νὰ ἀντιμετωπίζουν τὸ θάνατο, ποὺ φορᾶ τὴν μάσκα ἑνὸς εὐγενικοῦ κυρίου καὶ μεγαλώνουν μέσα σ' ἕνα ὑπερπροστευτικὸ περιβάλλον. Καὶ ὅμως, δὲν ἐξεγείρονται στὸν καταπιεστικὸ περιορισμὸ τῆς ἐλευθερίας τους. 'Υπακούουν γιατὶ ἔχουν συνειδητοποιήσει ὅτι μπορεῖ νὰ εἶναι τὰ ἑπόμενα θύματα τοῦ ἀσύλληπτου μανιακοῦ δολοφόνου.

ΥΠΕΡ—ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

'Η 'Αστυνομία προειδοποιεῖ ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ὑπερ—προστασία τῶν γονιῶν μπορεῖ νὰ πλάσει μιὰ γενιὰ νευρωτικῶν παιδιῶν, ὑπογραμμίζοντας ὅτι τὸ ἄγχος εἶναι ἐξίσου ἐπικίνδυνο μὲ τὴν ἀπάθεια. Οἱ γονεῖς, ὅμως, δὲν μποροῦν νὰ ἠρεμήσουν καὶ δικαιολογημένα, ἄλλωστε, ὅπως λέει καὶ μία μητέρα: «Ἀκόμα κι' ἂν συλληφθεῖ αὐτὸς ὁ δολοφόνος, δὲν θὰ ἡσυχάσω. Κυκλοφοροῦν τόσοι ψυχοπαθεῖς καὶ σχιζοφρενεῖς ὀλόγυρά μας...».

Μετὰ ἀπὸ κάθε νέο φόνο παιδιοῦ, οἱ φίλοι ἀντιμετωπίζονται μὲ ὑποψία. Γιατί, κανεὶς ἀπὸ τὸ ἕνα ἑκατομμύριο κατοίκους τοῦ πλούσιου "Οκλαντ, δὲν εἶναι ὑπεράνω ὑποψίας γιὰ τοὺς τρομοκρατημένους γονεῖς, ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς μέχρι τοὺς ἴδιους τοὺς ἀστυνομικούς.

'Η ἀστυνομία πιστεύει ὅτι ὁ μανιακὸς δολοφόνος κατορθώνει νὰ κερδίζει τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν θυμάτων του, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦν. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, προειδοποιεῖ τοὺς γονεῖς:

«Μὴ διστάζετε νὰ λέτε στὰ παιδιὰ σας νὰ μὴ δείχνουν ἐμπιστοσύνη οὔτε σὲ ἄτομα ποὺ ἐμπνέουν τὴν ἀξιοπιστία, ὅπως ὁ ἱερέας, ὁ ἀστυνομικός, ὁ γιατρός, ὁ οἰκογενειακὸς φίλος. 'Εφ' ὅσον ἔχουν τοιχοκολληθεῖ ἀφίσσες μὲ τὸ σκίτσο του, ὁ δολοφόνος θὰ ἔχει ἀλλάξει τὴν ἐμφάνισή του γιὰ νὰ μὴν ἀναγνωρίζεται».

'Η ἀστυνομία δὲν ἀποκλείει καὶ τὸ ἐνδεχόμενο ὁ δολοφόνος νὰ χρησιμοποιεῖ καὶ τὴν ὕπνωση γιὰ νὰ πείθει τὰ παιδιὰ νὰ τὸν ἀκολουθοῦν. "Ισως γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὑποστηρίζει, ἔξυπνα καὶ ἐνημερωμένα γύρω ἀπὸ τοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχουν ἀπὸ ἕναν ἄγνωστο, παιδιὰ ἔγιναν θύματά του.

«ΑΝ ΜΕ ΠΙΑΣΕΙ...»

'Ο μανιακὸς δολοφόνος ἔχει εἰσβάλει στὸν κόσμο τῆς φαντασίας τῶν παιδιῶν, καὶ ἔχει κυριεύσει τὴν σκέψη τους.

«Τί θὰ κάνω, ἂν μὲ ἁρπάξει ὁ δολοφόνος;», λέει μὲ ἀγωνία ἡ Μαίρη Κάλουν, 13 χρονῶν. «'Αν μὲ πιάσει, θέλω νὰ μὲ σκοτώσει ἀμέσως, γιὰ νὰ μὴ ζῶ μὲ τὸ φόβο καὶ τὴν ἀγωνία γιὰ πολύ», συνεχίζει.

'Επειδὴ ὁ δολοφόνος, πρὶν σκοτώσει τὰ θύματά του, τοὺς μαγειρεύει ὡραῖα φαγητὰ καὶ σιδερώνει τὰ ροῦχα τους, οἱ ἀστυνομικοὶ τὸν ὀνομάζουν «Μπαίημπυ — Σίττερ».

'Ο δολοφόνος τῶν παιδιῶν δὲν σκοτώνει ἀμέσως τὰ θύματά του. Μπορεῖ νὰ τὰ κρατᾶ ἀρκετὲς μέρες φυλακισμένα κάπου, βασανίζοντάς τα καὶ ξεσπώντας πάνω τους τὶς ἀνώμαλες ὀρέξεις του. 'Η ἀστυνομία ἔφτασε σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ πτώματα τῶν παιδιῶν ἀνακαλύφθηκαν πολλὲς μέρες μετὰ τὴν ἐξαφάνισή τους.

'Ο δολοφόνος τοῦ "Οκλαντ βρίσκεται στὴν σκέψη τῶν παιδιῶν τῆς περιοχῆς. 'Εφ' ὅσον δὲν μποροῦν πιὰ νὰ παίζουν στοὺς δρόμους, προστατευμένα στὸ σπίτι τους, σχεδιάζουν τρόπους διαφυγῆς τους ἀπὸ τὰ χέρια του, στὴν περίπτωση ποὺ θὰ εἶναι τὰ ἑπόμενα θύματά τους.

'Η Μαίρη σκέφθηκε νὰ τὸ σκάσει ἀπὸ τὸ παρύθυρο, τὴν ὥρα ποὺ ὁ δολοφόνος θὰ κοιμᾶται. 'Ο ἀδελφὸς της Ντάνυ, 8 χρονῶν, καὶ ὁ φίλος του, Τζόε ἀναζητοῦν τρόπους τιμωρίας του σὲ περίπτωση ποὺ τὸν... συλλάβουν:

«Θὰ τὸν σκοτώσω μὲ πολυβόλο», λέει ὁ Ντάνυ. «'Εγὼ θὰ τὸν βάλω στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα», προτείνει ὁ Τζόε, ποὺ ἀναρωτιέται γιὰ ποιὸ λόγο οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸν συλλάβουν, ὅπως συλλαμβάνονται οἱ δολοφόνοι στὰ σήριαλ ποὺ παρακολουθεῖ στὴν τηλεόραση.

Διανοούμενοι καὶ λαὸς σὲ μιὰ ἰδανικὴ Δημοκρατία

'Ανταπόκριση ἀπὸ τὸ "Νησὶ τῆς Οὐτοπίας„

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ "ΛΑ ΣΤΑΜΠΑ„

ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΟΥΤΟΠΙΑΣ. Στὴ δημοκρατία τῆς Οὐτοπίας ποτὲ κανένας δὲν ἀναρωτιέται γιὰ οἱ διανοούμενοι εἶναι φοβιτσιάρηδες ἢ θαρραλέοι. Τὸ μόνο γιὰ τὸ ὁποῖο ἐνδιαφέρονται οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ, εἶναι νὰ ἔχουν οἱ διανοούμενοι τὸ θάρρος νὰ μιλοῦνε, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ ποῦμε ὅτι φοβοῦνται. Οἱ διανοούμενοι τῆς Οὐτοπίας, δὲν χρησιμοποιοῦν μισόλογα. Αὐτὸ ὀφείλεται σὲ πολλοὺς παράγοντες. Πρῶτα — πρῶτα ἡ ἱστορική, κληρονομιά. Πράγματι, στὴν Οὐτοπία ποτὲ δὲν ὑπῆρξαν πρίγκηπες, βασιλικὲς αὐλὲς ἢ ἀξιωματοῦχοι τῆς Ἐκκλησίας ποὺ νὰ τοὺς ἐπηρέασαν. Μὲ ἄλλα λόγια, οἱ διανοούμενοι τοῦ Νησιοῦ τῆς Οὐτοπίας, ποτὲ δὲν ὑπῆρξαν ὑπάλληλοι κανένα.

Ἐδῶ στοὺς δρόμους, οἱ ἄνθρωποι δὲν δείχνουν ποτὲ κάποιον ἀπ' αὐτοὺς μὲ τὸ δάχτυλο λέφωνίζοντας: "Κοιτάξτε, ἐκεῖνος ἐκεῖ εἶναι ἕνας διανοούμενος». Δὲν τὸ λένε οὔτε περιφρονητικὰ οὔτε καὶ κολακευτικά. Αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι ἕνας διανοούμενος θεωρεῖται καὶ εἶναι σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς τόσους πολίτες: ὅμοιος μ' ἕνα σιδερᾶ, ἕνα μυλωνά, ἕνα τσαγκάρη κλπ. Συνεπῶς, τὸ κοινὸ δὲν τρέφει ἰδιαίτερα αἰσθήματα ἀπέναντί του, οὔτε μίσους οὔτε συμπάθειας. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ δὲν ἀπαιτοῦνται ἰδιαίτερα προσόντα θάρρους. Τουλάχιστον δὲν ἀπαιτοῦνται περισσότερα ἀπὸ τοὺς σιδεράδες, μυλωνάδες, ἢ τσαγκάρηδες ποὺ ἀναφέραμε πιὸ πάνω.

Κουβεντιάζοντας μὲ τοὺς διανοούμενους τῆς Οὐτοπίας μπόρεσα νὰ διαπιστώσω ὅτι νοιώθουν καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνα τὸν πεσιμισμὸ τῆς λογικῆς καὶ τὴν ἀποθάρρυνση τῆς θέλησης, γιὰ τὰ ὁποῖα τόσος λόγος γίνεται στὶς χῶρες μας. Αὐτὸ ἀποδείχνει ὅτι ὁ διανοούμενος στὴν Οὐτοπία δὲν εἶναι μιὰ ἀφηρημένη ἰδέα, δὲν εἶναι μιὰ προσωπογραφία καὶ φυσικά, πολὺ λιγότερο, δὲν εἶναι σουβενίρ ἀπὸ κεῖνα ποὺ κρεμᾶνε στὸ λαιμό τους οἱ τουρίστες.

Στὴν Οὐτοπία δὲν ὑπάρχουν πουλημένοι διανοούμενοι καί, πολὺ λιγότερο, δὲν ὑπάρχουν γιὰ πούλημα. Αὐτὸ ὀφείλεται, καὶ στὸ γεγονὸς ὅτι ἐδῶ ὑπάρχει ἡ ἐξουσία ἐκείνη ποὺ στὶς χῶρες μας ὀνομάζεται «Πράγμα» (ὅπως εἶπε ὁ Σάρτρ), «Παλάτι» (ὅπως εἶπε ὁ Παζολίνι). Δὲν ὑπάρχει ἐπειδὴ ἡ κοινωνία τῆς Οὐτοπίας εἶναι τέλεια. Σ' αὐτὸ τὸ νησὶ σὰν μοναδικὴ ἐξουσία καὶ δύναμη θεωρεῖται ἡ ἐξυπνάδα. 'Η ὁποία (πρᾶγμα ἀπίστευτο) συμπίπτει ἀπόλυτα μὲ τὴν ἐλευθερία καὶ μὲ τὴν ἠθικὴ συνείδηση. Μὲ τὴν φαντασία καὶ μὲ τὴν ἀγάπη.

Στὴν Οὐτοπία, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἡ βιομηχανία τῆς κουλτούρας, δὲν ὑπάρχει, σὰν συνέπεια οὔτε ἡ βιομηχανία τῆς φαντασίας. Καὶ δὲν ὑπάρχουν οὔτε λογοτεχνικὰ βραβεῖα. Στὸ ἐξώφυλλο τῶν βιβλίων δὲν ὑπάρχει ποτὲ ἡ τιμή. Στὴν Οὐτοπία ἰσχύει ἡ οἰκονομία τῆς ἀνταλλαγῆς (οἱ ντόπιοι, ὅμως, τὴν ἀποκαλοῦν ἠθικὴ) καὶ ἔτσι, ἂν γιὰ παράδειγμα ἕνας τσαγγάρης, ἐπιθυμεῖ νὰ «ἀγοράσει» τὸ βιβλίο ἑνὸς συγγραφέα, τότε δίνει στὸν συγγραφέα ἕνα ζευγάρι παπούτσια. "Αν πρόκειται γιὰ μυλωνᾶ, δίνει ἀλεύρι ἂν πρόκειται γιὰ σιδερᾶ, κατασκευάζει μιὰ καινούργια κλειδαριὰ καὶ ἂν εἶναι μαντάμα, τοῦ παραχωρεῖ τὶς χάρες της.

Ὁ συγγραφέας στὴν Οὐτοπία ποτὲ δὲν κατασκευάζει κάτι ψεύτικο. 'Η ἐλληνικρίνειά του εἶναι πάντοτε γνήσια. Δὲν λέει ψέματα ὅταν μιλάει γιὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν λέει ψέματα ὅταν μιλάει γιὰ τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη ἀπέναντι στοὺς ὁμοίους του. Καὶ ποτὲ δὲν βασανίζεται ἀπὸ τὸ δίλημμα «νὰ εἶναι» καλύτερος ἢ «νὰ ζεῖ» καλύτερα. Ποτὲ δὲν γοητεύεται ἀπὸ τὸν ὀππορτουνισμὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἀπεσιοεξοδία ποὺ χαρακτηρίζει τὸ εἶδος.

Τὰ βιβλία ποὺ τυπώνονται στὴν Οὐτοπία (ἀναφέρομαι κυρίως στὰ ἔργα τῆς φαντασίας ὅπως τὰ μυθιστορήματα καὶ τὰ ποιήματα), ποτὲ δὲν μοιάζουν μὲ ἀντικείμενα πολυτελείας. Δὲν μὲ κουτιὰ ἀπὸ σοκολατάκια. Στὸ ἐξώφυλλο ὑπάρχει μόνο τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέα καὶ ὁ τίτλος τοῦ ἔργου. Ποτὲ δὲν ὑπάρχουν ἀναπαραστάσεις ἀπὸ διάσημους ζωγραφικοὺς πίνακες ποὺ μερικὲς φορὲς δὲν ἔχουν καμμία σχέση μὲ τὸ θέμα τοῦ πεζογράφήματος ἢ τοῦ ποιήματος.

Οἱ κριτικοὶ τῆς Οὐτοπίας ἐξασκοῦν προφορικὰ τὸ ἐπάγγελμά τους. Τὸ ἐξασκοῦν σὲ πλατεῖα, μὲ βάση ἐκκαθάρσεις καὶ ἀποδείξεις. Γιὰ ἕνα βιβλίο λένε: Εἶναι μία ἀρλούμπα, ἢ εἶναι ἕνα καλὸ βιβλίο. Στὴ συνέχεια ἀποδείχνουν μὲ διαύγεια τὴν ὀρθότητα τῆς ἄποψής τους. Στὶς χῶρες μας, ἀντίθετα, ἂν ἕνα ἄσχημα βιβλίο ποτὲ δὲν κατακεραυνίζονται ἀπόλυτα (αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὅλοι γνωριζόμαστε μεταξύ μας). Στὴν Οὐτοπία τὰ βάζουν σὲ μιὰ εἰδικὴ βιτρίνα ποὺ ὀνομάζεται «Λογοτεχνικὸ Αἴσχος».

Οἱ συγγραφεῖς τῆς Οὐτοπίας εἶναι φίλοι μεταξύ τους. Εἶναι πραγματικὰ φίλοι. "Οταν τὸ ἕνα βιβλίο κάποιου συγγραφέα «βρεῖ ἐπιτυχία» αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι κάποιος ἄλλος θὰ πάθει κατάθλιψη ἢ διακὸ ἔμφραγμα. Αὐτὸ συμβαίνει ἐπειδή, ὅπως εἶπα, στὴν Οὐτοπία δὲν ὑπάρχει ἡ βιομηχανία τῆς φαντασίας. Καὶ ἡ φαντασία ἀκριβῶς, ἐπειδὴ δὲν εἶναι βιομηχανοποιημένη, δὲν ὑπόκειται στοὺς νόμους τῆς ἀγορᾶς. Συνεπῶς ἕνας συγγραφέας στὴν Οὐτοπία, ποτὲ δὲν μεταβάλλεται σὲ μάνατζερ τοῦ ἑαυτοῦ του ἢ ἂν προτιμᾶτε, σὲ μεγάφωνο τοῦ ἔργου του.

Ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν πολλοί, τουλάχιστον μὲ τὴν ἔννοια ποὺ ἐμεῖς δίνουμε στὴν λέξη. Πολὺ λιγότερο, δὲν ὑπάρχουν μὲ τὴν ἔννοια ποὺ δίνουν οἱ «μέσοι πολίτες» οἱ ὁποῖοι τοὺς θεωροῦν ὅλους πολὺ ἐκκεντρικοὺς κάντηδες. 'Η πολιτική, δηλαδὴ ἡ τέχνη τῆς συμβίωσης μὲ τὸν ἄλλο στὴν πόλη, ρυθμίζεται στὴν Οὐτοπία ἀπ' ὅλους τοὺς πολίτες. Συνεπῶς ὅλοι εἶναι πολιτικοποιημένοι τόσο οἱ σιδεράδες, ὅσο καὶ οἱ μυλωνάδες, τόσο οἱ τσαγκάρηδες καὶ οἱ γιατροὶ ὅσο καὶ οἱ ἐργάτες κλπ. Αὐτὸ συμβαίνει ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ εἶναι πλάσματα προικισμένα μὲ καταπληκτικὴ φαντασία. Ἐμεῖς ἐπιλέγουμε μιὰ ρεαλιστικὴ πολιτικὴ καὶ ἀνεύθυνα τῆς ἐμπιστοσύνης ὁμάστε τὸ δύσκολο πεπρωμένο μας, οἱ κάτοικοι τῆς Οὐτοπίας μιλᾶνε γιὰ φανταστικὴ πολιτικὴ. Ἐμεῖς λέμε: κρατικὴ σκοπιμότητα, ἐκεῖνοι λένε σκοπιμότητα τῆς φαντασίας. Συνεπῶς εἶναι θαυμάσια πολιτική.

Σήμερα τὸ πρωΐ, συνάντησα στὸ δρόμο, ἕναν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ νησιοῦ ποὺ περπατοῦσε ἀφηρημένος, κρατώντας ἕνα γράμμα. Πιστεύοντας ὅτι θὰ τὸν ἐξυπηρετήσω, τοῦ ἐξήγησα ὅτι τὸ ταχυδρομεῖο βρίσκεται ἀκριβῶς ἀπέναντι. Τότε ἐκεῖνος μὲ ρώτησε:

—Γιατὶ νομίζετε, ὅτι θὰ μὲ ἐνδιαφέρει;

—Μὲ συγχωρεῖτε, εἶδα ὅτι κρατοῦσατε στὸ χέρι σας ἕνα γράμμα. Πίστευα ὅτι....

—Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι νὰ πιστεύουμε — μοῦ ἀπάντησε — τὸ ζήτημα εἶναι νὰ φανταζόμαστε.

Ὁ συγγραφεὺς Κλάτστ στὴν ἐπικαιρότητα

ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗ. 'Ο συγγραφέας Χάϊνριχ φὸν Κλάϊστ, ποὺ γιορτάζονται φέτος τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του θ' ἀποτελέσει τὸ κέντρο ἐνδιαφέροντος στὸ θεατρικὸ πρόγραμμα Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας στὶς Βρυξέλλες. Τὸ Κρατικὸ Θέατρο Βυρτεμβέργης, στὴ Στουτγάρδη, ἔχει μετασκευάσει τὸ ὑπερβολικὰ ρ